

"Ve vücud-u hâricî gibi, o vücud-u ilmî dahi, hayat-ı umumiyenin mânevî bir cilvesine mazhardır ki, mukadderât-ı hayatiye, o mânidar ve canlı elvâh-ı kaderiyeden alınır." cümlesini açıklar mısınız?

"Her bir mahluk" ifadesini **"her bir insan"** olarak ele alıp açıklamalarımızı insan eksenli olarak yapalım. Daha sonra bunu diğer varlılara teşmil edebiliriz.

Bir insanın haricî vücudundaki bütün organların şekilleri, büyüklükleri, özellikleri, bedende buldukları yer ve sair bütün halleri, ilâhî kader ile tayin ve tespit edilmiştir.

Bu insanın ana rahminde geçirdiği dokuz aylık dönemin bütün safhaları, dünyaya geldiğinde annesinin sinesinde sütünü hazır bulması, bebeklik dönemini geçip çocuk olması, daha sonra genç olması, ihtiyarlaması, ölmesi de yine kader ile tayin edilmiştir. Bu safhaların her birini her dakika resmederek yan yana koysak, bunların tümünden hasil olan bir vücud-u ilmî karşımıza çıkar. İnsanın mukadderat-ı hayatiyesi bu ilmî vücutların tamamından ortaya çıkar. Bu vücutlar, ölümden sonra da ebede kadar devam eder.

Bu ilmî vücutlar, *"hayat-ı umumiyenin manevî bir cilvesine mazhardır."* Yani, insanın biyolojik gelişmesi diğer insanlardan ayrı ve müstakil olarak tamamlanmakla birlikte, onun dünya hayatı boyunca karşılaşacağı bütün hadiseler, uğrayacağı imtihanlar, tanışacağı insanlar, onlardan göreceği yardımlar ve ihanetler ve daha böyle nice hadiselerin tamamı **"hayat-ı umumiye"**yi teşkil eder. Güneşin her bir aynada bir tecellisi, bir cilvesi bulunması gibi, her insanın hayatına da bu umumî hayatın bir cilvesi akseder. İnsanın şahsî hayatı bu umumî hayat içinde şekillenir. İşte, **"mukadderat-ı hayatiye"**, bu canlı levhaların tümünden meydana gelir.

"Kader, ilmin bir nevidir ki, herşeyin manevî ve mahsus kalıbı hükmünde bir mikdar tayin eder. Ve o mikdar-ı kaderî, o şey'in vücuduna bir plân, bir model hükmüne geçer. Kudret icad ettiği vakit; gayet sühuletle o kaderî mikdar üstünde icad eder."(1)

(1) bk. [Lem'alar, Yirmi Üçüncü Lem'a.](#)